

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	FISIOTERAPIA ABDOMINO-PELVI-PERINEAL		Código	651G01022
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinación	Martinez Bustelo, Sandra	Correo electrónico	s.martinez1@udc.es	
Profesorado	Martinez Bustelo, Sandra	Correo electrónico	s.martinez1@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Adquirir os coñecementos teórico-prácticos para abordar á muller desde o punto de vista fisioterápico durante o período preparto, parto e posparto.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas como enfermas, no medio natural e social.
A2	Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desenvolve a fisioterapia.
A3	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
A5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.
A7	Deseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.
A8	Executar, dirixir e coordinar o plan de intervención de fisioterapia, utilizando as ferramentas terapéuticas propias e atendendo á individualidade do usuario.
A9	Avaliar a evolución dos resultados obtidos co tratamento en relación cos obxectivos marcados.
A12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
A13	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
-Coñecer e comprender as fases dos procesos da xestación, parto, e puerperio.		A1 A3	
-Comprender e realizar os diferentes métodos e técnicas de Fisioterapia Obstétrica dende o período parto, hasta a fase do puerperio inmediato e tardío		A2 A3 A8 A9 A12	

-Ter a capacidade de aplicar os coñecementos de Fisioterapia obstétrica e urolinecológica na prevención da disfunción e promoción da saúde na muller xestante.	A3 A12 A13		C3
-Diseñar e aplicar un programa de preparación ó parto, recuperación posparto desde o punto de vista musculoesquelético, da respiración e da relaxación.	A3 A7 A8 A9		C1 C3
-Ter a capacidade de valorar o estado funcional da rexión abdomino-pelvi-perineal da paciente/usuario aplicando os métodos e procedementos manuais e instrumentais de valoración específicos desta rexión anatomofuncional.	A5 A7 A8 A9		

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDAD TEMÁTICA 1: FUNDAMENTACIÓN DISCIPLINAR DA FISIOTERAPIA OBSTÉTRICA	TEMA 1. Marco Conceptual de la Fisioterapia Obstétrica TEMA 2. Evolución Histórica de Fisioterapia Obstétrica TEMA 3. Contextualización de la Fisioterapia Obstétrica
UNIDAD TEMÁTICA 2: INTRODUCCIÓN Á FISIOTERAPIA OBSTÉTRICA	TEMA 1: Recuerdo anatómico da pelvis feminina TEMA 2: O proceso da gestación e o desenvolvemento embrionario TEMA 3: O proceso do parto e o puerperio
UNIDAD TEMÁTICA 3: FISIOTERAPIA OBSTÉTRICA NO PERÍODO PRENATAL	TEMA 1: Introducción al Programa de Fisioterapia Prenatal TEMA 2: Reeducación lumbopélvica en la gestante TEMA 3: La reeducación abdominal en la gestante TEMA 4: La reeducación perineal en la gestante TEMA 5: Métodos de Fisioterapia Obstétrica en el Período Prenatal TEMA 6: Técnicas fisioterápicas en el trabajo de Parto
UNIDAD TEMÁTICA 4: FISIOTERAPIA OBSTÉTRICA EN EL PERÍODO POSTNATAL	TEMA 1: Introducción al programa de Fisioterapia Obstétrica Postnatal TEMA 2: Reeducación del Suelo Pélvico postnatal TEMA 3: Reeducación abdominal postnatal TEMA 4: Prevención y reeducación de las algias vertebrales y de la pelvis postnatal TEMA 5: Métodos de Fisioterapia Obstétrica en el Período Postnatal
UNIDAD TEMÁTICA 5: COMPLICACIÓN POSPARTO	TEMA 1: A Incontinencia Urinaria TEMA 2: Prolapsos dos órganos pélvicos TEMA 3: A diástasis abdominal TEMA 4: Técnicas de Reeducación abdomino-perineal

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba de resposta breve	A2 A3	2	6	8
Prácticas de laboratorio	A5 A7	24	24	48
Proba práctica	A8 A9	2	8	10
Sesión maxistral	A1 A3 A8 A9 A12 A13 C1 C3	32	48	80
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Proba de resposta breve	proba final tipo test de 25 preguntas con 4 posibles respostas, resposta única.
Prácticas de laboratorio	prácticas en grupo no laboratorio para adquirir as habilidades e actitudes nos exercicios de respiración e relaxación na muller xestante. Adquirir as habilidades dos métodos fisioterápicos para antes e despois do parto.
Proba práctica	Esta metodoloxía implica a planificación e presentación dun programa de fisioterapia obstétrica pre ou postnatal dun caso clínico plantexado ó alumno
Sesión maxistral	exposición dos contidos teóricos na aula que aporta coñecementos de tipo conceptuais, intercalando a metodoloxía de discusión dirixida para obrigir ao alumno a reflexionar acerca dos novos coñecementos adquiridos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Proba de resposta breve Prácticas de laboratorio Sesión maxistral Proba práctica	A atención personalizada inclúe realizar un seguemento de cada traballo do alumno, con fin de que alcance os obxetivos plantexados.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba de resposta breve	A2 A3	examen tipo test, 25 preguntas, resposta única, 4 posibilidades	45
Prácticas de laboratorio	A5 A7	evaluación continua, valorando no só asistencia á práctica senon tamén a súa participación de forma activa	20
Sesión maxistral	A1 A3 A8 A9 A12 A13 C1 C3	Evaluación das distintas actividades do aprendizaxe colaborativo	10
Proba práctica	A8 A9	evaluación dos diferentes estudos de casos plantexados ó alumno	25
Outros			

Observacións avaliación

--

Fontes de información

--

Bibliografía básica	UNIDAD TEMÁTICA 1 : LIBROS Y DOCUMENTOS LEGALES Estatuto del personal sanitario no facultativo de la Seguridad Social , capítulo 8º, sección 5º, artículo 70. (Boletín Oficial del Estado, de 28-4-1973) Estatutos Generales del Consejo General de Colegios de Fisioterapeutas Españoles . (Boletín Oficial del Estado, de 15-12-2001) Plan Integral de Atención a la mujer en Atención Primaria . Insalud 1998 Real Decreto 200/93 (Diario Oficial de Galicia, 1993) ARTÍCULOS Martínez, S. Fisioterapia en el primer nivel asistencial: atención a la mujer. Revista Iberoamericana de Fisioterapia y Kinesiología 2001; 4 (2): 43-47 www.sirepp.fr www.sefip.es UNIDAD TEMÁTICA 2 : Calais-Germain, B. El periné femenino y el parto. Barcelona: Los libros de la liebre de mayo, 1998 Walker, C. Fisioterapia en Obstetricia y uroginecología. 2º edición. Barcelona: Elsevier Masson 2013 UNIDAD TEMÁTICA 3 : Gasquet, B. Bien-être et maternité. Paris: Implexe, 2001 Leclerc, R. Corps de mère, corps de femme. Paris: Editorial Albin Michel, 1999 Mantle J. Physiotherapy in obstetrics and gynaecology. 2º edición. London: Butterworth Heinemann 2004 Sapsford, R. Women's Health, a textbook for Physiotherapists. Sydney: WB Saunders Company, 1999 Stephenson, G. Obstetric and gynecologic care in physical therapy. 2ª Edición. USA: SLACK incorporated, 2000 Walker, C. Fisioterapia en Obstetricia y uroginecología. 2º edición. Barcelona: Elsevier Masson 2013 UNIDAD TEMÁTICA 4 : Gasquet, B. Bien-être et maternité. Paris: Implexe, 2001 Lehmanns, J. Gym-caline. Paris: Editions Payot Lausanne, 1995 Mantle J. Physiotherapy in obstetrics and gynaecology. 2º edición. London: Butterworth Heinemann 2004 Sapsford, R. Women's Health, a textbook for Physiotherapists. Sydney: WB Saunders Company, 1999 Stephenson, G. Obstetric and gynecologic care in physical therapy. 2ª Edición. USA: SLACK incorporated, 2000 Walker, C. Fisioterapia en Obstetricia y uroginecología. 2º edición. Barcelona: Elsevier Masson 2013 UNIDAD TEMÁTICA 5 Grosse, D. Técnicas de Fisioterapia en la reeducación del periné. En: Grosse, D. Reeducación del periné. Barcelona: Masson, 2001 Laycock, J. Therapeutic management of incontinence and pelvic pain. London: Springer, 2002. Walker, C. Fisioterapia en Obstetricia y uroginecología. 2º edición. Barcelona: Elsevier Masson 2013 Bo K. Evidence-based physical therapy for the pelvic floor. Philadelphia: Elsevier 2007
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

BIOMECÁNICA/651G01009

CINESITERAPIA: BASES DO EXERCICIO TERAPÉUTICO/651G01013

FISIOTERAPIA NAS ALTERACIÓNS ESTÁTICAS E DINÁMICAS DO RAQUIS/651G01015

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Fisioterapia en Especialidades Clínicas III/651012304

Materias que continúan o temario

FISIOTERAPIA NAS DISFUNCIÓNS DO APARELLO LOCOMOTOR/651G01024

ECOGRAFÍA EN FISIOTERAPIA/651G01031

ESTANCIAS CLÍNICAS II/651G01036

Observacións

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir cos obxectivos estratéxicos do Plan Green Campus da Facultade de Fisioterapia, os traballos documentais que se realicen nesta materia poderanse solicitar tanto en formato papel como virtual ou soporte informático. De realizarse en papel, seguiranse na medida do posible as seguintes recomendacións xerais:- Non se utilizarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a realización de borradores.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías